

üç oda bir salon

Ne kadar koşarsan koş,
yetiştğin sadece nasibindir..

Onur Kaplan

hayykitap

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَدُرِّيَّاتِنَا فُرَّةَ أَعْيُنٍ
وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

“Ey Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve nesillerimizden
gözler(imizin) nuru (olacak iyi insanlar) lütfet
ve bizi (fenalıktan) sakınanlara rehber yap.”

Furkan Sûresi 25/74

Onur Kaplan

Üç Oda Bir Salon

Hayykitap - 992
Herkes İçin Tasavvuf - 83

Üç Oda Bir Salon
Onur Kaplan

Hayykitap Genel Yayın Yönetmeni: Rauf Baysal
Editör: Canan Öztürk
Kapak Tasarımı: Mümine Yeşilmen
Sayfa Tasarımı: Turgut Kasay

ISBN: 978-625-8222-15-9
1. Baskı: İstanbul, Ocak 2023

Baskı: Yıkılmazlar Basım Yay.
Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B
Güneşli - İstanbul
Sertifika No: 45464
Tel: 0212 630 64 73

Hayykitap

Anadolu Hisarı Mah. Sine Sk. No: 45/1
Beykoz 34810 İstanbul
Tel: 0212 352 00 50 Faks: 0212 352 00 51
info@hayykitap.com
www.hayykitap.com
facebook.com/hayykitap
twitter.com/hayykitap
instagram.com/hayykitap
Sertifika No: 12408

© Bu kitabın tüm hakları
Hayygrup Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

...../...../.....

Onur Kaplan

Mersin'de açtığım gözlerimi, hayat sergüzeşti tenhalarında nerede duvara çarpacağımı bilmeden devam ettiren bir yolculuktu benimkisi. Ekonomi bölümü okumak için gittiğim Ukrayna'da, yıllar sonra asıl ekonomiyi damarlarıma kadar işlemiş dünya kokusunu silmek için bedenime Risale-i Nur dağıtımı ve tüketimi için kullanacağımdan bihaberdim.

Hemen hemen herkesin üniversite okuma niyeti ile çıktığı bu yolda fani kokusu sinen her şey artık ruhumun kanallarını tıkamaya başlamıştı. Sancılar arasında dünya kokmaya dem tutmuş ruhumu da alıp gözlerimin dünyayı ilk gördüğü yere; Mersin'e döndüm. Şimdilerde, dünyada bana cennet bahçesi olan bir yuvada eşim ve şeker şerbet bir çocuğa da babayım. Allah kader planımın en korunaklı sahnelerini yaşamam için toz tutmuş ayaklarımı Mesken'e, omuz omuza haramlardan kaçan güzel yüreklere çıkardı. Ben de şer sandığım şeylerde Allah'ın var ettiği hayra mest olarak tozlarımı sildim.

Dünyanın şaşalı boyasından henüz kendini sıyıramamış diğer insanları gördükçe, artan yürek yangınım, benliğimi kopararak Hayal ile sencilik yoluna çıktı. Bir kişiye daha nasıl ulaşabilirim dertleri her gece sabahlara kavuşurken şimdi kütüphanenize misafir olmaya geldim. Sizi de Mesken'e bekleriz ancak biz orada pek misafir sevmiyoruz, evinize hoş geldiniz diye karşılarsak şaşırmanın:)

İslâm'ın sancağı evinde ama bundan habersiz
kadınlar ve erkekler..

Düşmüş dünyanın yalanı ardına, koşar durur
bir üzüm salkımının peşinde.

Bir tane yedirse bin tokat atan dünya,
boyamış gözleri karaya.

Sokaklar gürültülü, evlerde televizyonlar, telefonlar
hepsinden çok söz sahibi

Ey Allah'im!

Haneler var kale gibi dimdik,

Haneler var alev alev yangın yeri...

Kurtar bizi!

“Bir ailenin saadet-i hayatiyesi, koca ve karı mâbeyninde bir emniyet-i mütekabile ve samimî bir hürmet ve muhabbetle devam eder.”

Bediüzzaman Said Nursi

Ne Zaman ve Kiminle Evleneceğim?

Yolun başının sonuyla aynı anda görüldüğü, ilmeklerin işlenip ‘hayat’ diye ortaya çıktığı bir yer var. Aldığımız nefes sayısının kayıtlı olduğu, her bir bakışın değdiği yerin nakışlandığı, yol adresinin daha biz yola çıkmadan navigasyonlara yazıldığı bir yer var...

Bir sinema perdesinin önünde heyecanla, korkuyla bin bir duygu ve düşünceyle her bir sahnesini izleyip hiçbir ânını kaçırmak istemezken, her bir sonraki sahne için “Şimdi ne olacak?” dediğimiz noktada onu bir bilen; ‘yönetmen’ var. Hani her karenin bir açısı vardır; ışığın sahneye yansımaları, odadaki her bir nesnenin o açıya konumlandırılması... İşte bazı sorular tam da böyle çıkıyor sayfa aralarından. Birçoğumuzun bir türlü algılayamadığı, ‘nasıl?’larla donattığı, merak ettiği bir açı var; ‘kader’ konusu. Hangi açıdan bakamayacağını bilmeyenlerin gölgede kalıp sahnede kendilerini figüran zannederken başrol olduklarını unuttukları, “Sufle veren yok mu?” diye sağlarına sollarına baktıkları bir alan burası.

“Ne yapacağım? Kaderimde yazılı ise benim seçimlerimin ne önemi var? Benim ne suçum var?”

Kader konusu anlaşılmayınca, farkında olmadan zamanın yaratıcısını –hâşâ– zamanın içerisine sıkıştırmaya çalışıyoruz

ve kaderin mahiyetini, kaderin başrol oyuncusunu anlayamıyoruz. Sahnenin ışığını doğru ayarlamak ve göreceğimizi gölgeden çıkarmak için kader kavramının dışında iki kavramı daha bilmemiz gerekiyor; ezeliyet, cüz'i ile külli irade.

“*Ezeliyet*” kavramını anlamak için somut bir örnek üzerinden; bugünü yaşadığımız üzerinden konuyu ele alalım. Bilindiği üzere zamanı; geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman olarak tanımlıyoruz. Sabah uyandığım vakit yüzümü yıkamam geçmiş zamanda, şu anda seninle bu satırlarda yaptığımız yolculuk şimdiki zamanda ve sonrasında atacağımız her bir adım gelecek zaman içerisinde geçecek. Elimize bir ayna alıp tutsak, o dar açıda şimdiki zamanı göreceğiz. Aynayı biraz yükseltip açıyı biraz daha genişletsek, sonsuza çıkartsak; bu aynadan geçmiş zamanı ve gelecek zamanı aynı anda görebileceğiz. Böylece, ezeliyet dediğimiz kavram, artık bir zaman kavramı olarak ortadan kalkmış olacak. Gün, ay, yıl, hafta, saat; bunlar bize göre var olan kavramlar. Allah'a göre zaman kavramı bizim lisanımız gibi bir daireye sıkışmış üç zaman diliminden oluşmuyor. Allah anbean her şeyi her ânı sürekli olarak ezeli ilmiyle biliyor. Allah'ın varlığı bir mekâna bağlı olmadığı gibi zamana da bağlı değildir. Zaman ve mekân Allah'ın bizler için yarattığı kavramlardır. Nitekim Rabbimiz Bakara Sûresi 189. Ayetinde şöyle buyurmakta:

هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجُّ يَسْتَلْتُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ

“(Resûlüm!) Sana hilâl hâlindeki (yeni doğan) ayları sorarlar. De ki: “Onlar, insanlar ve (özellikle) hac için vakit ölçüleridir.”

Bu yüzden ‘ezeliyet’ dediğimiz anda zaman kavramı artık ortadan kalkmış oluyor.

“*Kader*” ise Allah'ın bilmesi demek. Allah'ın sonsuz ilminin kuşattığı her şeyin planı, programı demek. Mesela, bir teknik direktör düşünelim; bu kişi şampiyonlar liginde final oynayacak Mesken Spor'un teknik direktörü olsun. Maç başlamış, nefesler göğüsten aşağıya inemeyip heyecanla sığlaşıyor derken bir futbolcu maçın ilk on dakikasında sakatlanıyor. Direktör hemen başka bir futbolcuyu oyuna alıyor ama bu oyuncu da son zamanlarda idmanlara gecikmiş, ondan beklenen performanslarda eksiklik göstermiş, beslenmesine dikkat etmemiş. Performansı da kondisyonu da oldukça zayıf. Bırakalım şampiyonlar liginin, normal maçta bile kolaylıkla yorulacak bu oyuncu için teknik direktör, o daha maça girerken bir kâğıda şöyle yazıyor; “Yaklaşık yirmi beş dakika içinde yorulacak, maçı tamamlayamayacak.” Gerçekten de oyuncu yirminci dakikalarda çok yorgun, nefesini kontrol edememiş, bacak kasları sızlaya sızlaya gelip “Hocam ben artık dayanamıyorum, bu maçı kaldırabilecek potansiyel bende yok. Beni çıkarın, yerime başkasını alın.” diyor. Teknik direktör ise elindeki kâğıdı göstererek, “biliyorum” dese ne olur? Direktör bildiği için mi oyuncu maçtan çıkmayı teklif etti yoksa direktör, ilmiyle oyuncuyu doğru mu okudu?

Burada iki farklı kavram var; birincisi ‘ilim’ ki bu ilimle teknik direktör oyuncunun yorulacağını bildi. İkincisi ise ‘malum’ yani oyuncunun yorulacak olması. Oyuncu bu durumda; “Hocam, siz bu notu yazmasaydınız ben bu maçta asla yorulmazdım.” diyebilir mi? Yani direktörün yazmış olması mı oyuncuyu yordu yoksa tecrübesiyle oyuncunun yorulacağını mı bildi? Beyinlerimizden hazır buharlar çıkmaya başlamışken, eh çayın da demini buradan alacağını hatırlayarak şimdi tekrar düşünelim; bir teknik direktör basit ilmiyle oyuncunun yorulabileceğini bilebiliyorsa sonsuz kudretiyle, sonsuz ilmiyle, sonsuz irade sahibi

olmasıyla, küçücük tohumun içerisindeki incirin o meyve hâlini, küçücük tohumun o büyük çam ağacı hâlini bilen, anne karınıdaki çocuğun DNA'sına kadar bilen, anbean oksijen veren, azot dengesini yerine getiren Allah'ın, ezeli ilmiyle yarattığını –hâşâ– bilmemesi mantıklı olur mu? Burada önemli bir ayrımı anlamış oluyoruz; demek ki hayat perdemizin başrolünde bize verilen, daha önceden yazılan bir senaryoyu oynamıyoruz. Perde içerisindeki fiiliyattan bizzat biz sorumluyuz.

Bu kısmı daha iyi özümseyebilmek için bir diğer kavram olan **'irade'**yi; cüz'i ve külli irade olarak ele alınan bu konuyu da anlamamız gerekiyor. Allah'ın sonsuz iradesine *'külli irade'*, Allah'ın sonsuz iradesinin altında kuluna verdiği iradeye ise *'cüz'i irade'* diyoruz. Cüz'i iradeyi anlayamadığımızda nefislerden o malum ses yükseliyor; "Allah yazdı ve biz Allah ne yazdıysa onu uyguluyoruz. Bu yüzden de hiçbir şeyden mesul değiliz!" Yükselen bu seslere karşı iki ayrı senaryo düşünelim; birinci senaryonun senaristi biz olalım ve yirmi tane oyuncu seçelim. Bu oyunculara senaryomuzu takdim edelim. Oyuncular senaryoyu okuduklarında; içerisinde insanlara faydalı olmanın, ibadetlerin, tüm iyiliklerin ve aynı zamanda zinanın, alkolün, zarar veren her türlü kötülüğün olduğu bir hikâye olduğunu öğrensinler.

İkinci senaryoda ise seçtiğimiz yirmi oyuncuya oynadıkları oyunu kontrol edeceğimizi ve kul hakkına girmek, yalan söylemek, zina etmek, içki içmek, kumar oynamak, hırsızlık yapmak gibi haramlara girmeyeceklerine, tüm kötülüklerden uzak duracaklarına dair bazı şartlar sunacağımızı; buna karşılık iyilik yapacaklarını, güzel davranışlarda bulunacakları senaryoyu kendilerinin yazmalarını istediğimizi söyleyelim. Yazacakları senaryoya göre iyilik yapanların mükâfat, kötülük yapanların ise ceza göreceğini ekleyelim.

İşte bazı insanlar, bahsettiğimiz ilk senaryoyu kaderleri zannediyor ve "Allah yazdı senaryoyu, verdi. Ben de oynuyorum" diyor.

Peki ya cüz'i irade ne olacak? Cüz'i iradenin insana verilmesinin sırrı ne olacak?

Allah bize irade vererek; fenalıklardan, kötülüklerden sakınmamızı, iyiliklerde yarışmamızı emrediyor. İkinci senaryoda oyunculara, yazdıkları senaryoyu kontrol edeceğimizi söylemiştik. Burada şöyle bir ayrımı da var ki; Allah da bize iyilikleri gösterip kötülüklerden sakınmamızı emrettikten sonra ne yapacağımızı ölçmek için imtihanlar gönderiyor. Tabiri caizse senaristin emrinden dışarı çıkmamamız için uyarılar alıyoruz, denemelere tabii tutuluyoruz. Rabbimiz Enbiya Sûresi 35. Ayetinde bize şu şekilde bildiriyor:

كُلُّ نَفْسٍ دَانِقَةٌ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاللَّيْنَا تُرْجَعُونَ

"Her nefis ölümü tadacaktır. Bir imtihan olarak sizi şer ile de hayır ile de deniyoruz. (Sonunda) ancak Bize döndürüleceksiniz."

Bu konuyu bir de şu örnekle düşünelim: Diyelim ki bir arsa satın aldık ve buraya otuz katlı bir bina yaptırдық. Birinci katı spor salonu, ikinci katı kahvaltı salonu, üçüncü katı playstation salonu, dördüncü katı kütüphane ve bu şekilde katlar çıkıyor. Aşağı doğru -1,-2,-3'lere indiğimizde de diskolar, kulüpler, barlar, tehlikeli âlemlerin olduğu katlar yer alıyor. Şimdi de binadaki asansöre bindiğimizi düşünelim. Bizi bu makine mi katlar arasında taşıyor yoksa hangi kata gideceğimizi biz seçiyoruz da bu makine de bir vasıta olarak ulaşmak istediğimiz kata mı bizi götürüyor?

İşte külli irade; şu mevcudat ve kâinata baktığımız zaman elimizin yetmediği her şey.

Cüz'i irade ise aklımızın ve elimizin yetip kararlarını verdiğimiz her şey.

Bu yüzden bizler Allah'ın bize verdiği senaryoyu, hayatı irademizle yaşıyoruz. Sınanmak, imtihana tutulmakla birlikte, tercihler ve yürünecek yol konusunda serbest bırakılmışız. İrademize bağlı olan kaderimiz, Allah ezeli ilmiyle bizim neleri seçeceğimizi, nasıl bir hayat yaşayacağımızı bildiği için hepsi kayıtlı.

“Evlilik ızdırari (zorunlu) kader mi yoksa ihtiyari yani (iradeye bağlı) kader mi?”

Kader kavramı; ızdırari (zorunlu) ve iradeye bağlı kader olarak ikiye ayrılıyor. “*İzdirari Kader*”; bizim tesirimizin olmadığı, irademizin dışında yazıldığı mesela dünyaya geleceğimiz yerin, ailemizin, anne babamızın, dış görünüşümüzün, yeteneklerimizin konusu. İşte bu konularda mesuliyetimiz, sorgumuz yok. Ancak irademize bağlı olan kaderde ise hayat yolunda yürüdüğümüz ve seçim yaptığımız kavşaklar tamamen bize ait olduğu için bunlardan, hesabını vermek üzere sorumluyuz.

Evlilik üzerinden baktığımızda ise Rabbimiz evlenme olgunluğuna eriştiğimizde sebeplere müracaat ederek ihtiyari kaderle yani bize düşen kısımda, ‘hayırlı bir insan mı değil mi’ diye araştırmamızı, evlenme isteğimizi aracı olabileceğini düşündüğümüz çevremize, büyüklerimize açmamızı istiyor. Bazen de bakıyoruz ki çat diye ızdırari kader devreye giriyor ve eşimiz karşımıza çıkıyor. Bu kişi bazen ikram oluyor bazen ise imtihan...

Çevremize baktığımızda örneklerini çokça görebiliyoruz; kimileri gerçekten mutlu. Hatta imkânları kısıtlı olmasına rağmen evlerinde huzur var. Çünkü onlar huzur kaynağının maddi imkânlar dışında nimetlendirildiği evler. Kimilerine ise tabiri caizse Allah nimetlerini sağanak sağanak yağdırmıştır ama sofralarında bir güler yüz, gönüllerinde ve hanelerinde huzur adına hiçbir şey yoktur. Tabii burada her huzursuzluğu, her mutsuzluğu da yine kadere yüklemem gerekiyor. Zira cüz'i irademizle yaptığımız seçimlerimizin etkileri, bir şekilde karşımıza çıkabiliyor. Bu; helalin mükâfatı olabileceği gibi haramın tokatı da olabilir. Allah'ın zamandan münezzeh olduğunu burada bir kere daha hatırlayalım ki seçimlerimizin karşılığının, zaman içine sıkışmış olan bizler için herhangi bir zaman diliminde gelebileceğini bilelim. Yirmisinde girdiğimiz günahın tokatı kırk yaşımızda da yüzümüzde patlayabilir! Kişi geçmiş hayatında hatalar yapmış, zararlarını da görmüş ama tam manasıyla istiğfar etmediyse ve hâlâ madde gözüyle bakıyorsa tüm bu olan bitene, evliliği de böyle görecektir. Sadece iki kişinin bir araya geldiği veya cinsel ihtiyaçlarını giderebilmek için evlendiği, ‘bir kurum’ olmaktan öteye bir şey ifade etmeyen bir eylem olarak yaşayacaktır. Eğer, İslam'ı yaşama üzerine evliliğe niyet edilmiyor ya da bu niyet üzerine evlilikler sürdürülüyor; evlilik programlarının, sosyal medya çöplüğünün etkisinde yürütülüyorsa bu evlilikten zaten bir hayır gelmeyecek demektir.

Semavi kitaplarda, özellikle de Kur'an-ı Kerim ve İncil' de Rabbimiz muhabbet üzerinde durmuş, dini hayatımızın temelindeki önemi biz insanlara bildirilmiştir. Rûm Sûresi 21. Ayetinde;

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

“Kaynaş(ıp huzura kavuş)manız için size kendi (cinsi)nizden zevceler yaratması ve aranızda sevgi ve merhamet koyması O’nun (kudretinin) delillerindendir. Şüphesiz ki bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır” buyruluyor.

Eşler arasındaki sevgide Rabbimizin kudretinin delillerini göremediğimizde, sadece dört duvar arasına hapsedilmekten öteye gidememiş birlikteliklere şahit oluyoruz. Oysa Efen-dimizin (s.a.v) sabah namazından sonra hanımlarını ziyaret sebebinin onlara selam vermek ve duada bulunmak, ikinci namazından sonra da konuşup muhabbet etmek olduğunu bilmenin ötesinde, anlıyor da olsaydık bugün aile hayatla-rımıza, muhabbetlerimize başka anlamlar yüklüyor olurduk. Hakikatin aslını göremeyince kişi; “Otuz beş yaşıma geldim çevreme de evlenmek istediğimi söyledim hatta yeri geldi he-lal dairede görüşmeler de yaptım ama hâlâ birisi karşıma çık-madı. Acaba biri kismetimi mi bağladı?” gibi soruların peşine düşebiliyor. Allah “ol” emriyle evlenmemizi takdir ettiyse kim buna engel olabilir ki? Allah kismetini birbirimizin insafına mı bırakmış ki buna birinin gücünün yeteceğini düşünelim? Bu yüzden Müslümanca düşünelim, Müslümanca konuşalım. Sanki kader planında her şey bizim istediğimiz vakitte tayin edilecek gibi bir anlaşmadan çıkmışız da beklediğimiz vakitte beklediğimiz kişi gelmemiş gibi bir tavır takınıp, dövünüp imtihanını kaybedenlerden olmayalım. Rabbimiz Bakara Sû-resi 216. Ayetinde bize buyuruyor ki;

Onur Kaplan

üç oda bir salon

"Ne kadar koşarsan koş, yetiştiğin sadece nasibindir.."

Evinden, Allah'ın rızası için iğne kaldırsa sevap alacak yürekler vardı hani. Sahi ne oldu o yüreklerle? Magazin programlarının, sosyal medya fenomenlerinin zehriyle şuurunu yitirmiş gibi oturduğu koltukta uyuşup kalmışlar mıydı yoksa?

Sahi ne olmuştu da Musa aleyhisselamın safında firavunlara karşı büyütülecek çocukların sahibinin Allah olduğunu unutanlar, çocuğa ‘geçim sıkıntısı’ adını koymuşlardı?

Kendisine türlü vazife seçenler, ‘evlat-eş-ana-baba’ olmayı unutmuş. Başkasının hanesindeki çöplere gözlerini dikenler, kendi evlerindeki kirli camları görmez olmuştu.

Ya Rabbi! Döndür özümüze bizi... İki gönlün birbirine denkliğiyle nimetlenenlere evlerindeki şenliği hatırlat.

f onurumkaplann

@ onurkaplann

meskenim

onurumkaplan

ISBN: 978-625-8222-15-9

9 786258 222159